

Barnehagebarn og samlivsbrudd

Klara Øverland, Nasjonalt senter for læringsmiljø og atferdsforskning, Universitetet i Stavanger. PhD studie.

Følgende problemstillinger undersøkes:

- 1) Barnehageansattes erfaringer med barns reaksjoner etter samlivsbrudd.
- 2) Tiltak som brukes i arbeidet med samlivsbrudd.
- 3) Ansattes reaksjoner i forbindelse med arbeid med samlivsbrudd i barnehagen.
- 4) Fem-åringers reaksjoner angående samlivsbrudd.

Q-metodologi studien ble utført ved hjelp av Q-metodologi, hvor de ansatte sorterte kort med ulike utsagn inn i en matrise ut i fra sin subjektive vurdering. Resultatene ble analysert ved hjelp av faktoranalyse og utdypende intervju. Barna sorterte billedkort som representerte ulike reaksjoner barn kan ha etter samlivsbrudd.

Hovedfunn

1) Noen ansatte mente at barna hadde en variasjon av problemer, mens andre mente at barna hadde få problemer etter samlivsbrudd, fordi de hadde tro på at struktur og rutiner i barnehagen fungerte. Tristhet hos barna var fellesobservasjoner. Ansattes personlige erfaringer ser ut til å bety mye i forhold til hvilke reaksjoner de oppdager hos barna. Få ansatte hadde utdanning/kurs vedrørende temaet.

2) Barnehageansatte arbeider ulikt og det mangler tiltak i barnehagen for arbeid med samlivsbrudd.

3) Noen ansatte viste en form for utrygg mestring og hadde problemer med å håndtere arbeidet med samlivsbrudd med barna, noe som kan hindre nødvendig hjelp til de som behov det.

4) Resultater knyttet til barns reaksjoner viste at noen fem-åringer var triste, ensomme og at de trøstet mor og far. Det anbefales at førskolestudenter og barnehageansatte får opplæring i tema som omhandler samlivsbrudd, for eksempel hvordan man samtaler med barn og foreldre som har opplevd dette. Det anbefales trening og kursing i det å forebygge, identifisere og redusere emosjonelle problemer, samt veiledning til å mestre arbeidet med vanskelige temaer relatert til samlivsbrudd, slik som for eksempel foreldrekonflikter.

Q-metodologi var velegnet for å studere ansattes subjektive meninger og strukturerte kognitive Q-intervju (KQI) gav nyttig informasjon. Billedkort var velegnet for å studere små barns reaksjoner og følelser.

Artikkel 1:
Øverland, K., Thorsen, A. A., & Stærksen, I. (2012). The beliefs of teachers and daycare staff regarding children of divorce: A Q-methodological study. *Teaching and Teacher Education*, 28(3), 312-323.

Veileder: Professor Ingunn Stærksen og biveileder: Førsteamanuensis Arlene Arstad Thorsen

Artikkel 2:
Øverland, K., Stærksen, I., & Thorsen, A. A. (2012). Daycare children of divorce and their helpers. *International Journal of Early Childhood*, 10(1), 107-113. DOI: 10.1007/s13386-012-0060-y

Veileder: Professor Ingunn Stærksen og biveileder: Førsteamanuensis Arlene Arstad Thorsen

Artikkel 3:
Øverland, K., Stærksen, I., Thorsen, A. A., & Bru, E. (2012). Daycare staff emotions and coping related to children of divorce: A Q-methodological study. *Scandinavian Journal of Educational Research*, DOI:10.1080/0031831.2012.732405

Veileder: Professor Ingunn Stærksen og biveileder: Førsteamanuensis Arlene Arstad Thorsen

Artikkel 4:
Stærksen, I., Thorsen, A. A., Øverland, K., & Brown, R. (2012). Experiences of daycare children of divorce. *Early Child Development and Care*, 182(7), 887-905.

Veileder: Professor Ingunn Stærksen og biveileder: Førsteamanuensis Arlene Arstad Thorsen

På grunnlag av resultater i **Bambiprojektet** er det utviklet et **Forskningsbasert materiell om barn og skillsmisse: Ett barn - to hjem (Størksen & Skeie, 2012, Pedlex)**

klara.overland@uis.no

Barnhageprosjektet med barn og familier som opplever samlivsbrudd